Viheralueen käyttö ja ennallistaminen

Sami Jokinen, Vastaava puistotarkastaja
Espoon kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala,
Kaupunkitekniikan keskus, Infrapalvelut, Alueidenkäytönhallinta

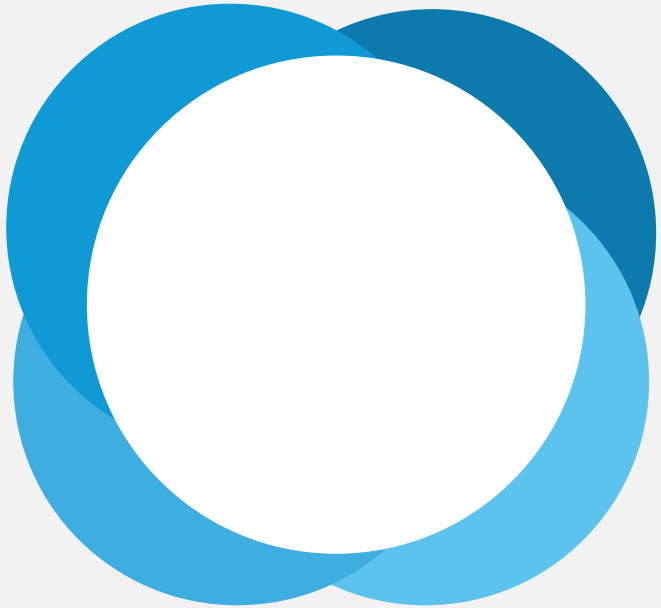

Sami Jokinen

Puistopuutarhuri

Arboristi

Hortonomi YAMK

Vastaava puistotarkastaja 2019->

Viheralueiden käytön valvonta

- Kaivutöitä viheralueella
- Viheralueen vuokraus työmaakäyttöön
- Tilapäinen liikennejärjestely viheralueella

Viheralueiden käytön valvonta

Viheralueisiin pätee sama periaate kuin liikennealueisiinkin;

- nurmikoiden
- istutusten
- puiden
- kalusteiden ja
- pinnoitteiden, on oltava työmaan jäljiltä yhtä hyvässä kunnossa kuin ennen työmaan aloitusta.

Katselmukset

- Aloituskatselmus
- Työnaikainen katselmus
- Loppukatselmus

Aloituskatselmus

- Selvitetään hankkeen reunaehdot.
- Tarkistetaan viheralueiden sekä rakenteiden kunto ja laatuvirheet.

Suojaaminen

Puiden juurien suojaus työmaalla

- Töitä ei saa tehdä puun latvuksen alle jäävällä juuriston alueella ilman tarkastajan lupaa.
- Jos rakennustöiden yhteydessä joudutaan liikkumaan puun juuristoalueella, pitää juuristo suojata rakentamalla juuristoalueelle (latvuksen leveys) kantava suojakerros
- Olemassa olevan maan päälle asennetaan suodatinkangas ja sen päälle tehdään vähintään 250 mm paksu kerros murskeesta (Ø 0-32 mm) .
- Suojauksen poiston yhteydessä ei saa aiheuttaa vaurioita puun juurille tai rungolle.

Kaivutyöt puun juuristoalueella

- Jos joudutaan kaivamaan lähellä puuta, niin asiasta on sovittava vihertarkastajan kanssa.
- Mikäli suuria (halkaisija > 4 cm) juuria paljastuu kaivussa, on kaivannon reunat puun kohdalla tuettava ja kaivutyössä paljastuneet juuret peitettävä kankaalla.

Puun rungon suojaus työmaalla

- Oksia ei saa poistaa, katkoa tai sitoa kiinni.
- Mikäli latvuksen alla ei ole riittävästi liikkumatilaa koneille tms. on otettava yhteyttä vihertarkastajaan.
- Rungon suojaustavasta päätetään kaivutyöpäätöksen ehdoissa.

Yksittäisen puun suojaaminen aidalla

Puun rungon suojaus työmaalla

- Yksittäisen puun runko suojataan yhtenäisellä laudoituksella puun alimpiin oksiin saakka (max. 4 m korkeuteen).
- Laudat sidotaan yhteen esim. rautalangalla 3-4 kohdasta.
- Puun ja laudoituksen väliin asennetaan pehmuste.

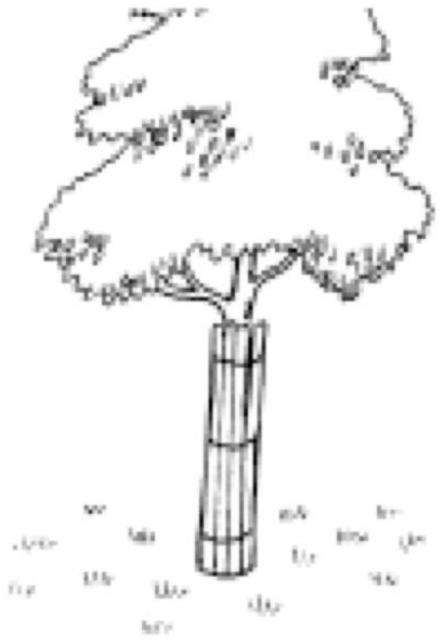

Pensaiden ja pensasryhmien suojaus työmaalla

- Yksittäispensaat ja ryhmät suojataan yhtenäisellä ja tukevalla aidalla ellei toisin sovita.
- Aitaus tulee tehdä siten, että pensaat sijaitsevat selkeästi aitauksen sisäpuolella.

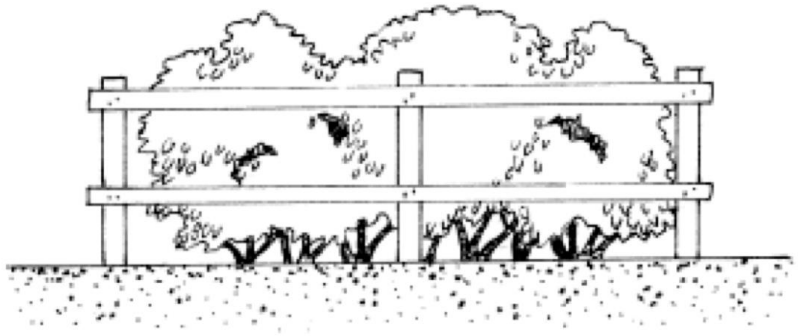

Nurmikon suojaus

- Säilytettävä nurmikko suojataan rakentamalla tukeva aita nurmikkoalueen ympärille, mikäli muuta ei sovita.
- Aitauksen sisäpuolella ei saa varastoida rakennustarpeita tms.
- Suojatulla alueella ei saa liikkua työkoneilla tai ajoneuvoilla.

Mietitään paras reitti

Puiden ja pensaiden poistaminen ja siirtäminen

Puiden poistaminen ja siirtäminen

- Puun kaataminen tai siirtäminen **ilman lupaa on kiellettyä**.
- Mikäli työ vaatii puun poistoa, on se mainittava ilmoituksessa yleisellä alueella suoritettavassa työstä ja **poisto edellyttää aina neuvottelua** vihertarkastajan kanssa.
- Kaadettu tai vaurioitunut puu korvataan samanlaisella ja mahdollisimman saman kokoisella puulla.
- Suuren puun korvaushinta kasvualustatöineen voi nosta yli 15 000 euroon.
- Työmaa-alueelle jäävät **puut ja pensaat kannattaa huomioida työmaan suunnitteluvaiheessa**, sekä suunnitella työmaan alueenkäyttö ja työmenetelmät siten, että puita ei tarvitse siirtää, eikä niille aiheudu tarpeetonta vaurioitumisriskiä.

Pensaiden väliaikainen poisto työmaa-alueelta

- Pensaat siirretään paakun kanssa.
- Pensaat varastoidaan varjoisalle paikalle ja juuret peitetään kostealla turve-multaseoksella.
- Pensaita kastellaan siirreistutuksen ajan tarpeen mukaan.
- Siirron jälkeen urakoitsija leikkaa pensaat alas tai poistaa kuivat ja vioittuneet oksat. Pensaat istutetaan entisille paikoilleen.
- Pensaiden siirrosta on aina sovittava vihertarkastajan kanssa.

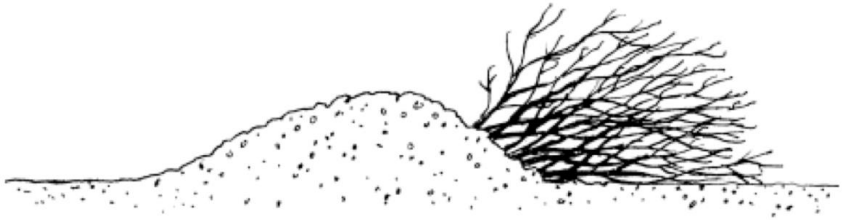

Kasviharvinaisuus: Suomen suurin Nutkansypressi kaivualueella

Erityiskohteiden materiaalivaatimukset on huomioitava (mm. leikkipaikkojen turvasora).

Kaupunkikuvallisesti arvokas vaahtera kaivualueella.

Tonttikatselmus, liitokset ja taajamametsän suojaaminen.

Kaivutyö metsän reunassa

Nostotyö viheralueella

Työnaikainen katselmus

Työnaikainen katselmus perustuu tarkastajan huomioihin, urakoitsijan ilmoitukseen tai asiakaspalautteeseen.

Työnaikainen katselmus

- Juuristo suojaamatta
- Juuristoalue suojaamatta
- Juuret leikkaamatta
- Runko suojaamatta

EI NÄIN

• Paljastuneet juuret suojataan välittömästi peittämällä ne säkkikankaalla tai turpeella.

• Vaurioituneet juuret tulee leikata terveeseen puuhun asti ennen lopullista kaivannon täyttämistä.

- Suuren puun lähellä kaivaminen aiheuttaa vaaratilanteen.
- Juuristovaurio saattaa johtaa puun kaatumiseen vielä vuosienkin päästä.

EI NÄIN

EI NÄIN

Vauriot ja korvaaminen

Puustolle aiheutetut vauriot ja niiden korvaaminen

- Vaurion hinta on 1000 euroa/ vauriokohta.
- Mikäli kuorivaurio on maksimihalkaisijaltaan yli puolet puun ympärysmitasta, saatetaan puu joutua uusimaan.
- Urakoitsija korvaa uusimisen aiheutuneet kustannukset.
- Vihertarkastaja määrittää puun koon ja arvioi joudutaanko puu uusimaan.

Luvaton kontti

Luvaton aitaaminen

Rakennustarvikkeita varastoitu viheralueella

Työnaikainen katselmus

Autoja pysäköity puistoalueelle

Tilapäinen viemäri puistokäytävällä

Loppukatselmus

- Poistetaan kasvillisuuden suojarakenteet ja väliaikaiset liikenejärjestelyt
- Tarkistetaan viheralueiden sekä rakenteiden kunto ja mahdolliset puutteet laadussa.
- Sovitaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä ja aikataulusta.

Töiden yhteydessä syntyneiden nurmikkovaurioiden korjaus

- Nurmikon alusrakennekerrokset tasataan ja niiden päälle levitetään kasvualustakerros (väh. 200 mm).
- Kasvualustana käytetään peruslannoitettua ja kalkittua multaseosta, joka täyttää kasvualustojen laatuvaatimukset.
- Kylvön jälkeen 2-3 kg/ aari ja multaus haravalla.
- Kylvetty alue jyrätään ja aidataan.
- Aitaus poistetaan, kun nurmikko on lähtenyt kunnolla kasvuun. Urakoitsija käy korjaamassa aina rikkoutuneen nurmikon. Oikominen, peruuttaminen yms.

Nurmikon paikkaus

EI NÄIN

EI NÄIN

Nurmikon paikkaus

Erikoiskohteet ja rakenteet: sadetusjärjestelmä haudattu mullalla

Pensaiden uudelleenistutus

- Pensasryhmän kasvualustan paksuus on 0.4-0.6m.
- Pensaat istutetaan entisille etäisyyksille toisistaan.
- Pensaat istutetaan entiseen syvyyteen.
- Pensaita ei saa istuttaa liian syvälle eli maanpinta tulee juuren kaulan tasolle.
- Kasvualusta tiivistetään pensaan ympäriltä kevyesti polkien.
- Pensasryhmään levitetään kate.
- Lopuksi kastellaan hyvin (n. 10l vettä/pensas).

Siirtonurmikon käyttö ja alkuhoito

- Keskeisillä paikoilla nurmikon kunnostustyö tehdään siirtonurmikolla.
- Pohjatyö tehdään samaan tapaan kuin kylvönurmikko.
- Käytetään vain siirtonurmikoksi kasvatettua nurmikkoa.
- Nurmikkorullat asennetaan viimeistään kolmen päivän kuluessa nostosta.
- Asentamisen jälkeen nurmikko jyrätään kevyesti.
- Siirtonurmikkoa kastellaan kunnes se on juurtunut.

Puistokäytävät on kunnostettava

Tavallisimmat puutteet, laatuvaatimukset ja takuuaika

Vihertöiden tavallisimmat puutteet

Vältä nämä nurmikoiden tavallisimmat puutteet

- Kylvetyn nurmikon suojaus puutteellista
- Jyräyksen keveys
- Kaivumassojen läjitys viheralueille
- Kuopan täyttö sekoittuneilla massoilla

Vältä nämä istutusten tavallisimmat puutteet

- Kasvualustaa ei ole tiivistetty riittävästi
- Pensaat / puut istutettu liian syvälle (juuren niska)
- Kastelu puuttuu

Vihertöiden laatu-vaatimukset ja takuuaika

- Nurmikkoalueiden tulee olla takuuajan päättyessä viherpeittävyydeltään yli 90 %.
- Kasvillisuuden ja muiden viherrakenteiden osalta suoritetaan **tarvittaessa takuukatselmus** erikseen sovittavana ajankohtana.
- Takuuaika on 1.1.2017 lähtien myönnettäviin lupiin **kaksi vuotta**.

Kaivutöiden jälkityöt valmiit